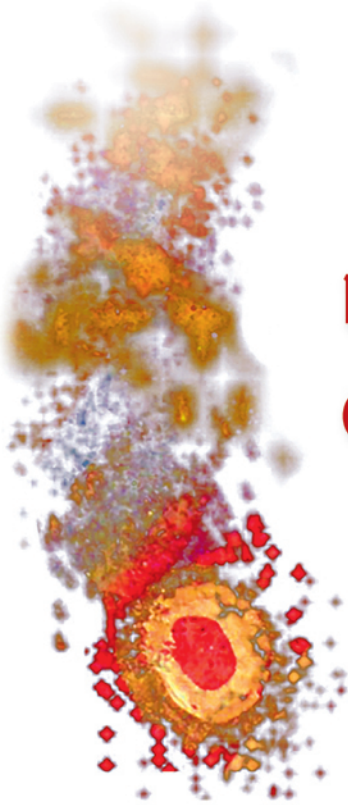

Τίθιντα Νέγρη

η Μεταφυσική στον Κ.Π. Καβάφη

ISBN 978-960-456-405-7

© Copyright 2013, Εκδόσεις ΖΗΤΗ, Τίλντα Νέγρη | www.to-en.gr

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του ελληνικού νόμου (Ν.2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Φωτοστοιχειοθεσία

Εκτύπωση

Βιβλιοδεσία

Π. ΖΗΤΗ & Σια ΟΕ

18ο χλμ Θεσ/νίκης-Περαίας

Τ.Θ. 4171 • Περαία Θεσσαλονίκης • Τ.Κ. 570 19

Τηλ.: 2392.072.222 - Fax: 2392.072.229 • e-mail: info@ziti.gr

www.ziti.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ:

Αρμενοπούλου 27, 546 35 Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310.203.720, Fax: 2310.211.305 • e-mail: sales@ziti.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΩΛΗΣΗ ΛΙΑΝΙΚΗ-ΧΟΝΔΡΙΚΗ:

Χαριλάου Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα

Τηλ.-Fax: 210.3816.650 • e-mail: athina@ziti.gr

ΣΤΟΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ - ΕΝΩΣΗ ΕΚΔΟΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ:

Πεσμαζόγλου 5, 105 64 Αθήνα • Τηλ.-Fax: 210.3211.097

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ: www.ziti.gr

Περιεχόμενα

Μεγάλα κ' υψηλά τριγύρω μου έχτισαν τείχη	7
Εάν η γη καλύπτεται με σκότος, μη φοβείσαι. Μη ό,τι είναι έρεβος νόμιζε διαρκές	13
Μια εξαίρετη θα κάμω πανοπλία	27
Μια πόλις άλλη θα βρεθεί καλλίτερη από αυτή	43
Το χρέος σου είναι να ενδίδης, να ενδίδης πάντοτε εις τας Επιθυμίας που είναι τα τελειότερα πλάσματα των τελειότερων θεών	49
Έναν καϋμό βαθύ μονάχα είχε	59
Και καθημερινώς, την κεφαλήν της αίρει υψηλότεραν	71
Σ' άλλη ζωή θα τάξερε η καρδιά μας	85
Κ' αισθηματοποιήθηκες ολόκληρο, για μένα	95
Τα μέλλοντα γνωρίζουν οι θεοί	103
Ούτος Εκείνος	117
Ο Έρωσ με την εξαίσια του ισχύν	125
Στίχους της ηδονής της εκλεκτής, που πηαίνει προς άγονην αγάπη κι αποδοκιμασμένη	137
Ιδανικές φωνές κι αγαπημένες	147
Όποιος το πνεύμα του ποθεί να δυναμώση	167
Πιστεύω το μετέπειτα	189
Καθώς κ' εμείς τα λόγια τα παληά είπαμε μ' άλλον τρόπο	201

Μεγάλα κ' υψηλά τριγύρω μου έχτισαν τείχη

1 *Τ' ωραίο ταξίδι* της ζωής αρχίζει με την είσοδο της ψυχής στα *Τείχη* της γήινης διάστασης. Τα *μεγάλα κ' υψηλά τείχη* της απώλειας, του χωρισμού δηλαδή της Ψυχής από το θείο Εν, υψώνονται *ανεπαισθήτως*, με την αδιόρατη διείσδυσή Της στα πυκνά στρώματα ενέργειας.

Με την ενσάρκωση του ανθρώπου, η ουσία της ψυχής –το εσωτερικό Φως του σύμπαντος– περιορίζεται. Η άμεση όραση και η αντίληψή της λειτουργούν πια μέσα από τους περιορισμούς που επιβάλλονται στην ανθρώπινη συνειδητότητα: χώρος, χρόνος, σώμα υλικό, γλώσσα, αντιληπτικότητα των αισθήσεων.

Ο άνθρωπος ο ενσαρκωμένος αντιλαμβάνεται πλέον τον κόσμο μόνο με το συνειδητό τμήμα του εαυτού του. Όλη η γνώση που η ψυχή κατείχε, όταν βρισκόταν στο πνευματικό πεδίο, κλείνεται στο ασυνείδητο. Γι' αυτό και η εσώτερη πίστη του ανθρώπου στην αιώνια και άφθαρτη υπόσταση της ύπαρξής του, *δεν είναι έξις, αλλ' ένστικτον*. Παρ' όλο που ο άνθρωπος αισθάνεται ότι *τον έκλεισαν από τον κόσμο έξω*, γνωρίζει από ένστικτο ότι *η ουρανία λέξις* υφίσταται και προορίζεται να *προστεθή εις της ζωής την ατελή την άλλως άνουν φράσιν*.

Η πίστη δεν είναι παρά η ασυνείδητη γνώση του ανθρώπου ότι και εκτός των τειχών υπάρχει ζωή και η σφοδρή του επιθυμία να επανενωθεί με αυτή τη Ζωή. *Το φθάσιμον εκεί είν' ο προορισμός σου*: ο προορισμός της Επιστροφής και της επανένωσης, ο οποίος εκπληρώνεται στη Γη μέσα από τον μονόδρομο της Αγάπης.

Η περιορισμένη εποπτεία του κόσμου από τον άνθρωπο είναι αίσθηση καθοριστική για την ύπαρξή του:

*Και κάθομαι και απελπίζομαι τώρα εδώ,
Άλλο δεν σκέπτομαι: τον νουν μου τρώγει αυτή η τύχη.*

Διαχωρισμένος από τον Εαυτό, ο γήινος άνθρωπος *κάθεται και απελπίζεται τώρα εδώ*, μέσα στα *Τείχη* του φόβου, του πόνου και της μοναξιάς. *Τον νουν του τρώγει αυτή η τύχη*, καθώς προσπαθεί με ένα πεπερασμένο όργανο επίγνωσης, τον νου –ακόμα κι αν αυτός αποτελεί το ανώτερο υλικό σώμα του– να απαντήσει στο αίνιγμα της Ύπαρξης. Μέσα στα *μεγάλα κ' υψηλά τείχη*, ο άνθρωπος αγνοεί ότι οι περιορισμοί του είναι, ταυτόχρονα, και τα εργαλεία με τα οποία θα σκάψει το τούνελ της απόδρασής του από την Ύλη για *το ωραίο ταξίδι* προς το Φως, τη λύτρωση και την ελευθερία. Απώτερος ή εσώτερος στόχος του συνόλου της γήινης εμπειρίας, προς τον οποίο το σύμπαν καθοδηγεί τον άνθρωπο, είναι να *χτίση άυλον οίκον στερεόν ον δεν κλονίζει η τύχη*.

Μέχρι να αποκτήσει, όμως, επίγνωση του *προορισμού του* ο άνθρωπος, μέχρι να αφυπνισθεί από το υλικό του όνειρο και να ανακτήσει τη χαμένη του κοσμική Συνείδηση, μέχρι να *γίνει σοφός, με τόση πείρα* και να *καταλάβει η Ιθάκης* (οι πολλές Ιθάκες) *τι σημαίνουν*, αυτό που βιώνει είναι το αίσθημα της σύγχυσης. Η *σύγχυσις* που αισθάνεται στη συνείδησή του –και η οποία κυριαρχεί στο μεγαλύτερο μέρος της γήινης διαδρομής του– προέρχεται από το βασικό δομικό χαρακτηριστικό της φύσης του, τη δυαδικότητά του:

*Είν' η ψυχή μου εν τω μέσω της νυκτός
συγκεχυμένη και παράλυτος. Εκτός,
εκτός αυτής γίνεται η ζωή της.*

*Και περιμένει την απίθανον ηώ.
Και περιμένω, φθείρωμαι, και ανιάω
κ' εγώ εντός της ή μαζί της.*

Η Συνείδηση, είναι εκείνη που καθοδηγεί τα βήματα του Ανθρώπου σ' αυτή τη Γη. Η Συνείδηση τον καθιστά διαφορετικό από τα άλλα όντα που έχουν μεν Ψυχή, δεν έχουν όμως Συνείδηση, γι' αυτό άλλωστε λειτουργούν με τα κατώτερα πέντε ή έξι κέντρα. Η “Κορωνίς” της Δημιουργίας –ο Άνθρωπος– ως σύμβολο εννοεί ακριβώς αυτό: το ότι ο Άνθρωπος απέκτησε το “κορυφαίο” έβδομο κέντρο, το κέντρο της Συνείδησης που μπορεί να τον οδηγήσει στην εξομοίωση με τον Θεό.

Οι βαθμίδες εξέλιξης είναι ακριβώς εκείνες, που οδηγούν όλα τα είδη στην αρχική τους μορφή, την οποία εμείς μπορούμε να φανταστούμε ως εξαύλωση. Η κατάσταση αυτή της εξαύλωσης, δηλαδή της ολικής επαναφοράς σε επίπεδο καθαρής ενέργειας, είναι αυτή που γνωρίζουν οι Άνθρωποι ως μία πλευρά της ζωής τους: την Ψυχή και το Πνεύμα. Από την άλλη, γνωρίζουν την Ύλη, το Σώμα και κάθε τι απτό (ακόμα και τις αισθήσεις, δηλαδή αυτά που εισπράττουν μέσω των οργάνων των αισθήσεων ή τα συναισθήματα).

Αυτή είναι η Φύση του Ανθρώπου, αυτό που ο Ιησούς εννοούσε ονομάζοντάς τους Υιούς του Θεού και Υιούς του Ανθρώπου: η Συνείδηση των δύο ανομοιογενών πόλων, της Ύλης και της Μη Ύλης. Αυτή η διπολικότητα χαρακτηρίζει κάθε κατάσταση που αντιλαμβάνεται ή βιώνει ο Άνθρωπος, και δεν μπορεί να ξεφύγει απ' αυτήν, παρά μόνο νοητικά, όχι ουσιαστικά δηλαδή. Είναι φυσικό και αναμενόμενο για τον άνθρωπο να μην μπορεί να κατανοήσει ακριβώς την έννοια του Ενός –και δεν του ζητιέται άλλωστε– η Συνείδησή του, όμως, γνωρίζει ότι η πόλωση δεν είναι η αρχική και μοναδική κατάσταση. Αντίθετα, είναι η κατάσταση η μεταγενέστερη της αρχικής ενότητας, και το προστάδιο που οδηγεί πίσω στο Εν.

Στο μεγαλύτερο μέρος της πορείας του, ο άνθρωπος δεν γνωρίζει τη μεταβατικότητα της ύπαρξής του, όπως τη βιώνει σ' αυτόν τον γήινο κόσμο· δεν συνειδητοποιεί ότι δεν θα είναι για πάντα “άνθρωπος”, ότι η ψυχή του δεν θα ενσαρκώνεται αιωνίως με τη συγκεκριμένη λειτουργική δομή του όντος που ονομάζεται “άνθρωπος”, αλλά ότι κάποτε θα κλείσει τον κύκλο των γήινων ενσαρκώσεων του και θα περάσει σε επόμενο κύκλο ύπαρξης. Γι' αυτό και *η ηώς* τού φαίνεται μακρινή και *απίθανος*.

Ποθεί, λοιπόν, ο άνθρωπος να μη *γίνεται η ζωή της ψυχής του εκτός της ψυχής*, αλλά *να γίνεται εντός της και μαζί της*. Ποθεί να εξασφαλίσει την κατάσταση ύπαρξης της ενότητας που θυμάται, την *απίθανο ηώ* που *η ψυχή* του *περιμένει*. Αυτός ο νόστος της Επιστροφής, *η προς τον ουρανό ροπή*, είναι που θα τον οδηγήσει στη βίωση της αληθινής του Ύπαρξης.

2 Η αρχικά ασυνείδητη και αργότερα συνειδητή τάση του ανθρώπου για Ένωση είναι κοινώς γνωστή ως Αγάπη. Ο άνθρωπος εκφράζει στη γήινη ζωή την τάση του για επαν-ένωση στον Θεό-Εαυτό, με την επιθυμία να αγαπηθεί και να αγαπηθεί.

Η ανάμνηση αυτής της τέλει Αγάπης, όπως τη βίωνε στα αιθέρια πεδία, που είναι μία κατάσταση του «είναι» και όχι ένα γήινο συναίσθημα, έχει διατηρηθεί ζωντανή μέσα στην ψυχή του:

*όταν φίλοι μου αγαπούσα
είναι προ πολλών ετών
στην ιδίαν γη δεν ζούσα
μετά των λοιπών θνητών.*

Αυτή η τόσο ιδανική, θεϊκή Αγάπη φαίνεται απίθανο να έχει αποκτηθεί στον γήινο κόσμο μας, αλλά μόνο *προ πολλών ετών*, όταν ο άνθρωπος *δεν ζούσε στην ιδίαν γη* και δεν ήταν *θνητός*. Ταυτόχρονα, όμως, εκφράζεται σα να είναι γνώριμη και βιωμένη. Πράγματι, αρκεί κανείς να κοιτάξει ένα μικρό παιδί για να τη συναντήσει, να δει τον σπινθήρα της να ακτινοβολεί στο βλέμμα του· γιατί τα μικρά παιδιά, ανήκουν περισσότερο στον κόσμο της καθαρής ενέργειας, απ' όπου έρχονται και λιγότερο στον γήινο κόσμο, αφού η διαδικασία της ενύλησής τους δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί. Αυτή η Αγάπη εκπορεύεται και από τον Ποιητή, εκείνον που επανασυντόνισε την ύπαρξή του με τη συχνότητά Της και ένωσε την ψυχή του με τον Εαυτό, έχοντας όμως προηγουμένως διατρέξει τον κύκλο της εξέλιξης.

Πίσω απ' όλες τις ενδιαμέσες επιθυμίες που ο άνθρωπος θα εκπληρώσει στη ζωή του, πίσω απ' όλους τους ενδιαμέσους γήινους-υλικούς στόχους που θα υλοποιήσει, πίσω από τον αναπόφευκτο πόνο των δοκιμασιών, πίσω από κάθε σκέψη, λόγο ή πράξη του, υπάρχει η αναζήτηση της τέλει και αιώνιας Αγάπης. *Σα βγει στον πηγαιμό για την Ιθάκη*, είτε βρίσκεται στον πρώτο κύκλο μαθημάτων, οπότε διατηρεί εντός του αμυδρή την ανάμνησή της, είτε *βλέπει την πρασινάδα της κορυφής του σκληρού βουνού*, οπότε έχει συνειδητοποιήσει πλήρως την αλήθεια, ο άνθρωπος αναζητά τον χαμένο Παράδεισο της Ψυχής, εκεί όπου κατοικούσε πριν κατέλθει στα υλικά πεδία –*εξ ού, οίμοι!, πώς έπεσεν οικτρώς*.

*In harmony and the celestial peace of love
They lived: and thriving reaped the fruits of toil.
They knew not envy, hatred nor despair;
Nor chained their minds to the dull misery
Of discontent, distrust and little faith.
Mercy and virtue, strength and hope were theirs;
Their minds in splendour shone alike the Sun.*

(Μτφ.)

*Στην αρμονία ζούσαν και στην επουράνια ειρήνη της αγάπης:
Και προκόβοντας έδρεπαν του μόχθου τους καρπούς.
Φθόνο, μίσος, τί θα πει απόγνωση δεν γνώριζαν·
Ούτε ποτέ αλυσσόδεναν τη σκέψη τους
Στην πληκτική δυστυχία
Της δυσθυμίας, της δυσπιστίας, της ολιγοπιστίας.
Δικά τους όλα: το έλεος και η αρετή και
Η δύναμη και η ελπίδα δικά τους·
Ο νους τους λαμπερός, ακτινοβόλος σαν τον Ήλιο.*

Η πτώση για την ψυχή, ισοδυναμεί με απώλεια Φωτός, απώλεια των ύψιστων θεϊκών-θετικών ποιοτήτων της, που συντελέστηκε με τον διαχωρισμό της από το Εν –κατάσταση που ονομάζεται Φόβος. Αν, λοιπόν, η ενεργειακή αυτή «πτώση» είναι η πορεία της ψυχής προς την πύκνωση και την πόλωση, στο συνολικό μας πέρασμα από τη γήινη διάσταση διανύουμε μια αντίστροφη πορεία: την ανέλιξη προς τις λεπτές, πνευματικές, αιθέριες συχνότητες και την επανάκτηση των απολεσθέντων ποιοτήτων μας. Αυτό, στη ζωή μας, ισοδυναμεί πρακτικά με τον σταδιακό μετασχηματισμό του φόβου σε Αγάπη και αυτή είναι η «άλλη γη», όπου η ψυχή *ζούσε όταν αγαπούσε*.

Ο άνθρωπος, μέσα στο σύμπαν, είναι ένας αγωγός του Φωτός, ένας μετασχηματιστής ενέργειας για τον εαυτό του και τους άλλους. Ξεκινώντας, με την πρώτη ενσάρκωσή του ως ανθρώπινο ον, από την ασυνείδητη ροή ενέργειας και τον χαμηλό, ενστικτώδη μετασχηματισμό της, ο άνθρωπος θα διανύσει μία τεράστια διαδρομή μέσα στα τείχη της Ύλης, μέχρι να φτάσει στην πλήρη συνειδητοποίηση της συμπαντικής αυτής λειτουργίας.

Στις παρυφές της Τελείωσης θα βιώσει το μεγαλείο του Ανθρώπου-Θεού: έχοντας πλέον πνευματοποιήσει τη γήινη-υλική πλευρά της ύπαρξής του, θα μετασχηματίζει την κοσμική ενέργεια σε Αγάπη ενώ, ταυτόχρονα, θα έχει ολοκληρώσει τον κύκλο των γήινων ενσαρκώσεών του. Η *απίθανος ηώς* έρχεται με τη βίωση της *αδιασπάστου ζωής*, τη συνένωση συνειδητού και ασυνειδήτου, την ταύτιση γνώσης και πίστης, την υπέρβαση δηλαδή της δυαδικότητας και την αναγωγή του εαυτού στη μία Αλήθεια, τη Μονάδα, το Εν.